

10 ශ්‍රේණිය

වර්ෂ අවසාන පරීක්ෂණය - 2018

47

S

සිංහල සාහිත්‍ය රසාස්වාදය

කාලය පැය තුනයි

සැලකිය යුතුය:

- I කොටසෙහි 1, 2 ප්‍රශ්නවලටත් II කොටසෙහි 3 වැනි ප්‍රශ්නයටත් III කොටසෙහි 4, 5, 6, 7 ප්‍රශ්නවලින් තෝරාගත් ප්‍රශ්න දෙකකටත් උත්තර සපයන්න.

I කොටස

- (1) සිට (5) තෙක් ඇති කොටස් කියවා ඒවා අතුරින් අසා ඇති (අ), (ආ) ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

01. "කීප දවසකින් උන් නුඹ වහන්සේ වශයට පමුණුවා මාගේ සාමාර්ථය දක්වා ලමි."

(අ) මෙම ප්‍රකාශය කරන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද?

(ආ) මෙහි "උන්" යනුවෙන් හැඳින්වූයේ කවුරුන් ගැන ද?

02. "ගොනෙකුගේ කර බැඳි ගෙජේ හඬක් ඇසෙන්නාක් මෙන් මට දැනිණ"

(අ) මෙම ප්‍රකාශය ඇතුළත් කතාවේ රචකයා කවු ද?

(ආ) එම රචකයාගේ මුල් ම සාහිත්‍ය කෘතිය කුමක් ද?

03. "අප්පා පුතාට මව දැන් ම බැ. ඇඟිල්ල කැපෙයි. බලාගෙන ඉඳල ඉගෙන ගන්ඩ"

(අ) මෙම ප්‍රකාශය කිරීමට හේතුව කුමක් ද?

(ආ) මෙම ප්‍රකාශය ඇතුළත් ග්‍රන්ථය කුමක් ද?

04. දියනෙක උදා වන සිය කිරණින්

මහරු

මෙදියන දිවා බිහි දුරු වෙයි ගන

අඳුරු

සිරිමත් රජ තුමකු දුටු පමණක්

සොදුරු

ඇතුළත පිටත දිව රූ හැරෙය

දුක්දුරු

(අ) මෙහි මුල් කවි පද දෙකේ අදහස ලියන්න.

(ආ) තද කළු අකුරින් මුද්‍රිත පදවල අර්ථ වෙන වෙනම ලියන්න.

05. මිනිහයි කියනා

ලෙහි පපු කම් නෑ

දෙපා සතාගේ

හරි ගති ගුණ නෑ

ළඟින් ගියත් ඇති

ඒ බව කවුරුන්

පොඩි පුතුනේ.

දන්නවනේ.

(අ) මෙම පද්‍ය කොටස ඇතුළත් පැඳි පෙළේ රචකයා කවුද?

(ආ) "ලෙහි පපු කම් නෑ" යන්නෙන් මතු කෙරෙන අදහස කුමක් ද?

(ලකුණු 4x5=20 යි)

02. පහත දී ඇති පැඳි පෙළ කියවා අසා ඇති ප්‍රශ්න උපයෝගී කොට ගෙන රසාස්වාදයක් ලියන්න.

ගන්නා තුලානේ අලියා වැටුණු වැ

වේ

සුන්දර හාමි එතරම් පොහොසතෙක් නො

වේ

තුන්ලාහකම බිම වැඩකර දියෙන් වැ

වේ

රන්වත් කරල් බර වී දැන් බිමට නැ

වේ

ඔහුගේ ගමට මා ගිය ඒ පළමු

වර

තවමත් සිතේ ඇත අමතක නොවන

යුර

හේනට ගොසින් ගෙන් හුවක් තරම

දුර

එනවා දිටිමි මිටි බැඳ ගෙන විසළි

දර

දර ටික තබා සෙවණැති පලු ගසක

යට

පිස දම දමා දාඩිය එන නළල

පිට

මා එන තුරුම සිට පෙන් වූ සිනහ

කට

තවමත් පෙනේ දුක් දොම්නස් අතර

මට

පෙර දැක නොමැති මුත් සුන්දර හාමි
මගේ තොරතුරු ඇසූ හැටි හිතවතෙකු
ගෙඩියක් කඩාගෙන ගෙමිදුල තැඹිලි
පිළිගැන්විය මට සොම්නස පිරුණු

විසින්
ලෙසින්
ගසින්
ඇසින්

පොල් දෙහි දොඩම් ගස් තුන හතරකි
දුප්පත් කමයි හැම තැන ලකුණුව
කෙලෙස ද කියා කළ ගුණ සැලකිය
දුන් සතපණහවත් ඔහු නැත පිළි

වත්තේ
ඇත්තේ
යුත්තේ
ගත්තේ

ආගන්තුකව එන කෙනෙකුට පුරුදු
හිතවත් කමින් සැලකූ යුතුකමය
ඔහු වෙත මුදලකින් මා කළ සැටිය
සිහි වී මගේ කම්මුල රතු පැහැය

නැති
සිහි
තුනි
ගනි

1. මෙම පද්‍ය පන්තිය සඳහා රචකයා යොදා ගෙන ඇති අත්දැකීම කුමක් ද?
2. එම අත්දැකීම රසවත් ව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කවියා යොදා ගත් කාව්‍ය ආකෘතිය කොතෙක් දුරට උචිත වන්නේ ද?
3. කවියා සිය අත්දැකීම ප්‍රබල ව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා යොදා ගත් යෙදුම් දෙකක් නම් කරන්න.
4. ගැමියන් තුළ ඇති සාරධර්ම නාගරිකයා හඳුනා නොගත් බව හෙළිවන යෙදුමක් උපුටා දක්වන්න.
5. කවි පන්තියේ සාර්ථකත්වය කෙරෙහි කවියා යොදා ගත් භාෂාව කොතෙක් දුරට ඉවහල් වී ඇත් ද? (ලකුණු 25යි)

II කොටස

03. ඉක්බිති ප්‍රභාවතී “කුසරජ්ජුරුවන් විසින් සපයන ලද ආහාරය ගෙනෙව” යි කුදට විධාන කොට ගෙන්වාගෙන “මේ බත් අනුභව නොකෙරෙමි, තොපි ලත් බත් පියා මේ බත් තොපි කාපියව කුසරජ්ජුරුවන්වහන්සේ මෙනුවරට ආ බව කාටත් නොහඟවව” යි කීවු ය. එතැන්පටන් කුදත් ප්‍රභාවතීන්ගේ බත් කොටස තුමු අනුභව කොට තමන්ගේ බත් ප්‍රභාවතීන්ට දෙන්නේ ය.

කුසරජ්ජුරුවෝ එතැන් පටන් ප්‍රභාවතීන් නොදක්නාහු ය. මා කෙරෙහි ප්‍රභාවතීන් ස්නේහ ඇති නැති බව පරීක්ෂා කෙරෙමි සිතා එක් දවසක් රාජකුමාරවරුන් බත් කවා වළන් කද ගෙන යමින් ප්‍රභාවතීන්ගේ දොර සම්පයෙහි අඩි ඇත වළන් අඩවා පැකිල වැටි හි කෙදිරිගාමින් ඔත්තාහු ය. එකල ප්‍රභාවතී බෝධිසත්ත්වයන්ගේ කෙදිරිගැවිලි අසා ගෙයි දොර ඇර බලා කද කර තබාගෙන වැදහොත්තවුන් දැක “මුත්වහන්සේ මුළු දඹදිවටම අගුරාපයන් සේක. මා නිසා රූ දාවල් දුක් විඳිමින් සිව්මැලි බැවින් වසුන් කද බරින් මැඩි වැටි ගිය සේක. ඉදින් අමුත්තෙක් වීන් නම් මට මීට වඩා වැරද්දක් නැත. ප්‍රාණය ඇද්ද නැද්දැයි පරීක්ෂා කෙරෙමි” යි සිතා භය ගෙන ගෙන් පිටත් ව බෝධිසත්ත්වයන්ගේ ශ්වාසය පරීක්ෂා කරනු පිණිස නැඹුරු ව මුහුණ බැලුව. එසඳ කුස රජ්ජුරුවෝ කෙළ කටක් පුරා ගෙන ප්‍රභාවතීන් මුහුණට දැමූහ එකල ප්‍රභාවතී බැණ දොඩා ගොස් ගෙට වැද දොර අඩවලු කොට “රජ්ජුරුවන් වහන්ස, යමෙක් විරූපී ව රූ ඇත්තන් ප්‍රාර්ථනා කෙරේ ද නොකැමතියන් කැමති වේ ද ඕනට අවැඩ වන්නේ” ය යනාදීන් ප්‍රභාවතීන් විසින් නොයෙක් ලෙස බැණ දොඩා පරිභව කළත් බෝධිසත්ත්වයෝ උන් කෙරේ නොකලකිරී “එම්බා ප්‍රභාවතීනි, මේ ලෝකයෙහි යම් පුරුෂයෙක් ලෝකාස්වාදරතී වශයෙන් තමා නොකැමති වූ ද ස්ත්‍රියගෙන් දර්ශනය ස්පර්ශය සම්භාෂණය සම්භෝගයයි යන මෙයින් එක්තරා සන්තෝෂ කාරණයක් ලැබේද එසේ ලබන ලද ලාභය මනා වූ ලාභයකැයි ප්‍රශංසා කරමිහ.

1. මෙම කොටසෙහි සඳහන් වන ආකාරයට ප්‍රභාවතී කුස රජ්ජුරුවන් විසින් සපයන ලද ආහාර ගෙන්වා ගෙන කළේ කුමක් ද? (ලකුණු 05යි)
2. ප්‍රභාවතිය තුළ තමා කෙරෙහි ස්නේහය ඇති නැති බව පරීක්ෂා කිරීමට කුස රජතුමා කළ ක්‍රියාව කුමක් ද? (ලකුණු 05යි)
3. දොර සම්පයේ වැටි සිටි බෝධිසත්ත්වයන් දුටු ප්‍රභාවතිය සිතුවේ කුමක් ද? (ලකුණු 05යි)
4. ප්‍රභාවතිය කුස රජ්ජුරුවන්ට පරිභව කළ අයුරු පේදය ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10යි)

නැතහොත්

වැහි වලා කුළ, පෑ කළු යැ යි ඔබේ
නො හොබිති යි කිසි ලෙස් නොසනොස් නොවන්
සිරුරු පෑයෙනු ගත් සුදනෝ ලොවේ
නො හඳුනත් උතුමන් ගුණයෙන් විනා

පැනැ - නැගී අහසේ පැතිරී ගොසින්,
මහ ගිමන් සිඳුවා සත සිත් නොසිත්,
කුඹුරු - වැව් - පොකුණත් පුරවා දියෙන්,
ලොවට දෙන්නා ඔබ යි අහරත් පැනුත්,

නද අසා ඔබගේ පැහැයත් බලා,
මොනරු පිල් විදහා රඟ දෙත් නදින්
අමුතුයෙන් පණවත් බව ලත් සෙයින්,
තුරු ලියත් ලිය - ලයි සැනැසී දියෙන්

සුදු වලා කුළු බෝ මැ අහස් කුසේ
ඉහළ යෙයි ඔබ යෑම පහත් වැ මැ යි
එ පුදුමෙක් ද? උසස් නැණවත් දනෝ
ගුණ බරින් නැමුණේ වී පවතිත් නිතින්

කටට ගැන්ම ද බෝ මැ අමාරු වු
කර දියත් ඔබ ගත් කලා සාගරෙන්
මිහිරි වෙයි උතුමන් සහ වාසයෙන්
නිවටයෝ ද උසස් වෙති බෝ සෙයින්

ගුණ බලා ඔබ ගේ ලො සබා දහම්
ඔබැ රැ අත් කිසිවෙක් නිසි නැ 'කියා
විදුලියත් පැහැ පත් රත් දම් සෙයින්
පළඳවන්නෙ ඔබේ ගෙලෙ මැ යි බලන්

1. වැහි වලාකුළු ලොවට සලසන සෙත හැඟවෙන නිදසුන් දෙකක් උපුටා දක්වන්න. (ලකුණු 05යි)
  2. වැහි වලාකුළෙහි ඇති සුවිශේෂී ලක්ෂණ තුළින් මිනිස් සමාජයේ උසස් ගුණ සංකේතවත් කර ඇති අවස්ථා දෙකක් පැදි පෙළින් උපුටා දක්වන්න. (ලකුණු 05යි)
  3. යහපත් ගුණ ඇත්තන්ට සොබාදහම පවා ප්‍රශංසා කරන බව කවියා හඟවා ඇත්තේ කෙසේ ද? (ලකුණු 05යි)
  4. සමාජයේ පවතින සෘණාත්මක ආකල්ප කෙරෙහි ධනාත්මක ව බැලීමට කවියා පෙළඹී ඇති අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 10යි)
- (මුළු ලකුණු 25යි)

III කොටස

- මෙම කොටසේ ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් උත්තර සපයන්න.
(එක් පිළිතුරකට වචන 150 ක් වත් තිබිය යුතුය)

04. ජී. බී. සේනානායකයන්ගේ “අලුත ගෙනා මනාලිය” පද්‍ය පන්තියෙහි සාර්ථකත්වය සඳහා කවියා යොදාගත් කාව්‍යෝපක්‍රම කෙතෙක් දුරට ඉවහල් වී ඇද්දැයි නිදසුන් තුනක්වත් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15යි)
05. අවස්ථා හා සිද්ධි මනා ව ගලපමින් ළමා ලෝකය අසුරුව ලෙස සිත්තම් කිරීමට කතුවරයා සමත් වී ඇති අයුරු වෙසක් පහත කෙටි කතාව තුළින් නිදහස් තුනක්වත් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15යි)
06. කුස ජාතකයෙහි එන ප්‍රභාවතීගේ චරිතය තුළින් නිරූපණය වන්නේ කාන්තාවන්ට පොදු වූ චිත්ත වෛතසික ස්වභාවයන් ය. නිදසුන් තුනක්වත් ඇසුරෙන් මෙම කියමන සනාථ කරන්න. (ලකුණු 15යි)
07. සජීවි ආකාරයෙන් කථන බස යොදා ගනිමින් මනා වූ සිද්ධි ගැළපීමට කතුවරයා තුළ වූ දක්ෂතාවය තුංමං හන්දිය නවකතාව ඇසුරින් නිදසුන් තුනක්වත් ඇසුරින් විමසීමට ලක් කරන්න. (ලකුණු 15යි)

* * * * *

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
සිංහල සාහිත්‍ය රසාස්වාදය - 10 ශ්‍රේණිය
පිළිතුරු පත්‍රය

01.
  1. (අ) කුඳ විසින් (ආ) පබාවතී ගැන
  2. (අ) ජී. බී. සේනානායක මහතා (ආ) දුප්පතුන් නැති ලෝකය
  3. (අ) මෝස්තර සපන අයුරු බලා සිටි සිරිසේන ඊට ආශාවෙන් මාමෙ මමත් ටිකක් කපන්නදැයි සිරිසේන ඇසීම නිසා
(ආ) කුංචං හන්දිය
  4. (අ) සූර්යයා තම මා හැගී රශ්මියෙන් යුක්ත ව උදා වන විට මේ ලෝකයේ දහවල් කාලයේ පවතින ගත අඳුර දුරුවෙයි.
  5. (අ) ශ්‍රී චන්ද්‍රරත්න මානවසිංහ මහතා (ආ) හදවතෙහි කිසිදු කරුණාවක්, අනුකම්පාවක් නැති බව.
02.
  1. ඇත පිටිසර ගම්මානයක ජීවත් වූ ගැමියකු ගමට ආගන්තුක ව ගිය නාගරිකයෙකුට ඉතා ලෙන්ගතුකමින් හා සුහදශීලී ව කිසිදු අපේක්ෂාවකින් තොරව සංග්‍රහ කිරීම.
  2. සරල සම්පද ආකෘතිය පිළිබඳ අදහස් දක්වා තිබේ ය යුතුය
  3. "ඔහුගේ ගමට මා ගිය ඒ පළමු වර
තවමත් සිතේ ඇත අමතක නොවන යුරු"
"මා එනතුරු ම සිට පෙන් වූ සිනහ කට
තවමත් පෙනේ දුක් දොම්නද් අතර මට"
"මගේ තොරතුරු ඇසූ සැටි හතවතෙකු ලෙසින්"
"ගෙඩියක් කඩා ගෙන ගෙමිදුල තැබිලි ගසින්ද
පිළිගැන්වීය මට සොම්නස පිරුණු ඇසින්"
  4. "කෙලෙස ද කියා ගුණ සැලකිය යුත්තේ"
දුන් ඡතපනභවත් නැත ඔහු පිළි ගත්තේ
"ඔහු වෙත මුදලකින් මා කළ හැටිය තුනී"
  5. සරල බස් වහර, ගැමි බස් වහර, චිත්තරූප දැනවීම, සංකේත භාවිතය හා එළියමය ආදි ලක්ෂණ නිදහස් මගින් පෙන්වා තිබීම
03.
  1. පබාවතිය එම බත් අනුභව නොකොට ඒවා කුඳට දී කුඳට ලැබුණු ආහාර තමා ගෙන්වා ගැනීම.
  2. රාජකුමරියන්ට බත් ගෙන ගිය වළන් කඳු රැගෙන යමින් පබාවතියගේ දොර අසල දී වළන් කඳු සමඟ බිම වැටී කෙඳිරිගාමින් වැතිර සිටීම.
  3. මුළු දඹදිවට ම අග රං කුෂ රූ දවල් දුක් විඳිමින් සියුමැලි බව නිසා වසුන් කඳෙහි බරින් වෙහෙසට පත් ව වැටිණි. ඔහුට අයහපතක් වුවහොත් ඊට වඩා වැරද්දක් නැත.
  4. යම් පුද්ගලයෙක් විරූපී රුවක් ඇති ව රූප සම්පන්න අය සතයි ද අකමැති අයට කැමති වේ ද ඔහුට අයහපතක්ම වෙයි.

නැතහොත්,

  1. "මහ ගිමන් සිඳුවා සත් සිත් තොසින්"
"කුඹුරු - වැව් - පොකුණින් පුරවා දී යෙන්
ලොවට දෙන්නා බව අහරත් පැනුත්"
"අමුතුවෙන් පමණක් බව ලක් සෙයින්
තුරු ලියත් ලිය - ලයි සැනසී දියෙන්"
  2. සුදු වලා කුළු බෝ මැ අහස් කුසේ.
  3. "ගුණ බලා ඔබ ගේ ලො සබා දහම්
ඔබැ රැ අන් කිසිවෙක් නිසි නෑ' කියා"
"විදුලියත් පැහැ පත් රන් දම් සෙයින්
පළඳවන්නෙ ඔබේ ගෙලෙ මැ යි බලන්"
  4. වැහි වළා කළ, පෑ කළ යැ යි ඔබේ .....
සුදු වළා කුළු බෝ මැ අහස් කුසේ .....
වැහි නිදහස් ඇසුරින් විස්තර කර තිබිය යුතුය.
04. } සුදුසු නිදහස් තුනක් දක්වමින් ප්‍රශ්නයට අනුකූල ව විස්තර කර තිබේ නම් ප්‍රමාණවත් ලකුණක්
05. } පිරි නමන්න.
06. }
07. }